

СУЧАСНІ ФОРМИ КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Л.М. Коротун

Цій проблемі у вищій школі надавалася велика увага. Вона актуальна і в наш час, коли вища школа стоїть на порозі радикальних змін.

Дійсний контроль за СРС може відбуватися тоді, коли чітко відпрацьована організація його. Перш за все, в навчальному розкладі треба відвести години для роботи викладача зі студентами та врахувати навантаження викладача.

Контроль за самостійною роботою студентів забезпечує оцінку результатів навчання; формує у студентів моральні та вольові якості: організованість, наполегливість; допомагає студентам глибоше осмислювати та засвоювати знання, підвищує їх творчу активність.

За дидактичними вимогами визначають такі види контролю:

- попередній – сприяє виявленню ступеня підготовки студентів до самостійної роботи (лекція, семінар);
- поточний – враховує уміння студентів виконувати різноманітні види самостійної роботи;
- періодичний – забезпечує можливість для оцінки знань та умінь студентів, набутих за певний час (тиждень, місяць, семестр);
- підсумковий – існує для перевірки знань та умінь студентів на останньому етапі навчання (залік, екзамен);
- усна перевірка (індивідуальне опитування);
- графічне виявлення знань;

На лекціях для контролю СРС можна використовувати різноманітні прийоми, що передбачає додаткову працю викладача.

Так, якщо викладач читає лекцію проблемним методом, студенти залучаються до вирішення цих проблем. Отже до початку лекції треба дати конкретним студентам конкретні завдання: що і де прочитати з даної проблеми, як у стислій формі сформулювати свою позицію. Коли до потоку входить кілька груп, завдання можна давати на групу.

Після вивчення студентами спеціальної літератури за темою лекції викладач може підключити групу до самостійного формулювання висновків в кінці лекції.

Найбільш дієвою формою контролю за самостійною роботою студентів є індивідуальні співбесіди, які можна проводити як за навчальним розкладом, так і в позанавчальний час.

Під час цих співбесід можна не тільки перевірити якість виконання СРС, але і краще порозумітися зі студентами. Для контролю СРС такі

співбесіди треба проводити, коли студент пропустив одне, або кілька занять або коли отримав незадовільну оцінку.

Другий тип співбесіди – це контроль теми курсу, яка не була висвітлена ні під час лекції, ні на семінарі.

До початку такої співбесіди викладач дає студентам конкретне завдання і визначає літературу, з якою студент має ознайомитися.

Наступним видом індивідуальних співбесід є робота з відстаючими студентами, які мають слабку загальну підготовку. Ця робота вимагає від викладача витримки, такту, терпіння.

Після з'ясування рівня підготовки студента та причин відставання викладач повинен розробити та запропонувати студенту індивідуальне завдання і періодично контролювати його виконання.

Індивідуальні співбесіди можна проводити також з кращими студентами, які також потребують увагу з боку викладачів, але таке спілкування треба проводити на більш високому рівні.

Можлива розробка особистого графіку роботи з кращими студентами.

Як форма контролю за самостійною роботою студентів індивідуальні співбесіди є найбільш дієвим у вирішенні одного з найважливіших завдань, яке стоїть перед вищою школою – орієнтація та індивідуалізація навчання.

Більшого поширення повинні бути фоноконсультації (записані на касети), тираж яких можна регулювати на замовлення студентів.

Однією з найкращих є така форма контролю, коли студент виконує письмове завдання за пропущеними темами курсу. Серед письмових форм контролю з успіхом можуть бути використані контрольні роботи – підсумкові, проміжні, за додатковими темами та питаннями, по одній чи декількох темах. Ця робота дозволяє контролювати студентів на протязі семестру.

Підсумки письмових робіт можуть бути основою позитивної оцінки роботи студентів за навчальний рік як на заліку, так і на іспитах.

Самостійну роботу студентів можна контролювати у такій формі, як ділова гра. Остання може бути використана під час обговорення питань, які потребують експертної оцінки. Кожен студент може виступати в ролі експерта, попередньо вивчивши додаткові матеріали, літературу.

Для виконання ролі на високому рівні студент повинен добре попрацювати самостійно.

Таким чином, перелічені форми контролю СРС допомагають готувати кваліфікованих спеціалістів вищої кваліфікації.